

Vlaanderen
is milieu

Cyanobacteriën in Vlaamse Zwem - en Recreatievijvers

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Afwegingskader zwem en recreatievijvers

- ▶ Officiële lijst van zwemwateren
- ▶ Watersport: surfen, duiken en waterski
- ▶ Opvolging door VMM en departement Zorg
- ▶ Beslisboom bij vaststellen bloei

Locaties

- ▶ **VMM neemt stalen op volgende locaties:**
 - 41 badzones aan de kust (+3 havengeulen)
 - 60 zwemlocaties in het binnenland (vijvers + kanalen)
 - 46 recreatiezones (surfen, duiken en waterski)

Bevoegdheden

- ▶ **VMM voert de staalnamen uit + milieu-aspecten (oa zwemwaterprofiel + blauwalgen)**
- ▶ **Departement Zorg: doet de gezondheidkundige beoordeling van de stalen + adviezen**
- ▶ **Burgemeester is eindverantwoordelijk – beslist over al dan niet verbod op basis van advies.**

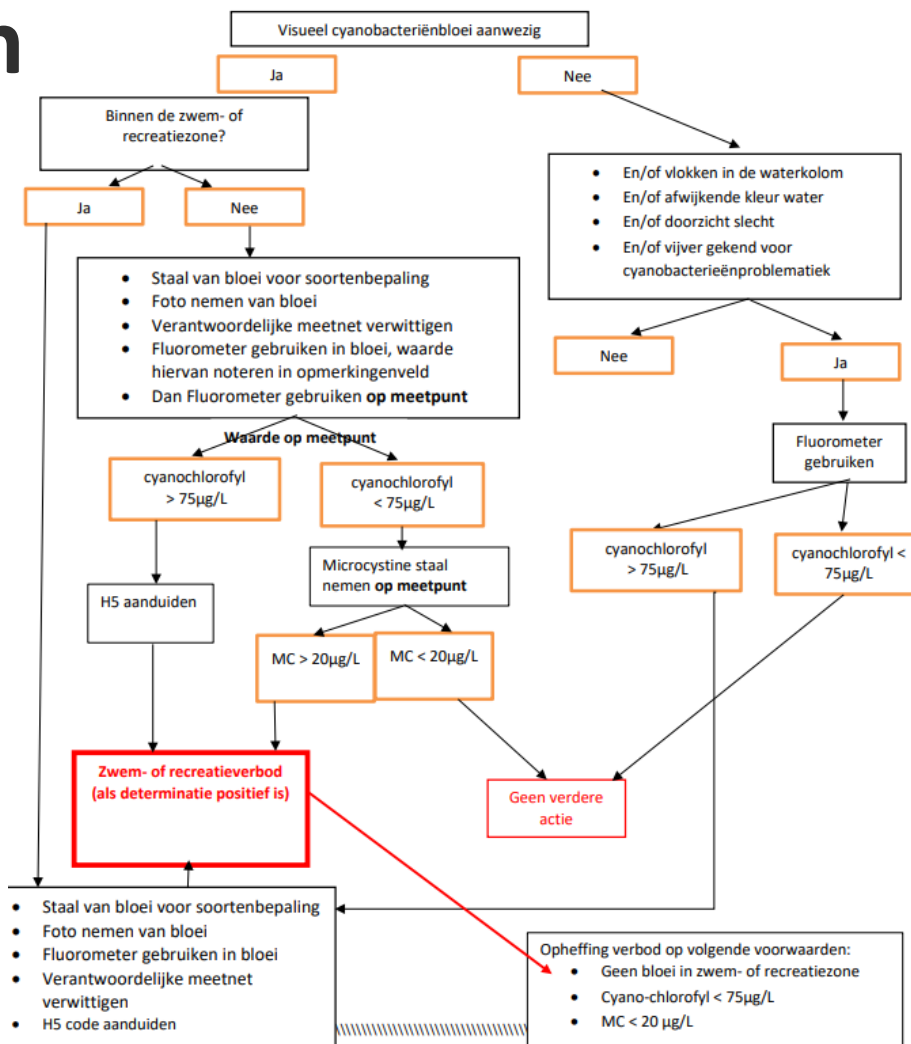
Staalnamen

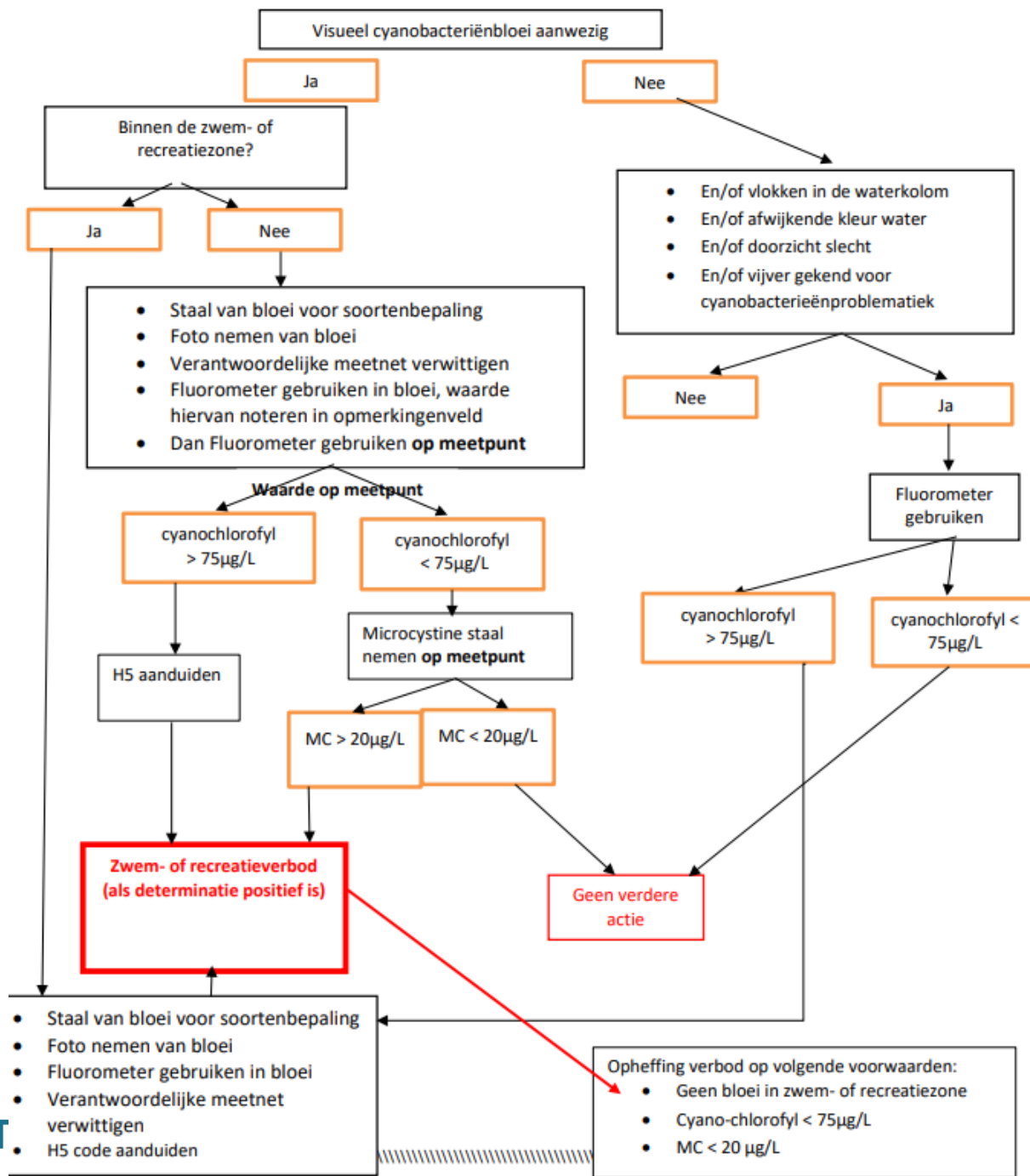
- ▶ **Zwembijvers: 1 staalname/week in de periode 1 mei tem 15 sept**
- ▶ **Kust: 1,5 staalnamen /week van 1 juni tem 15 september**
- ▶ **Bij beide staalname voor het seizoen**
- ▶ **Parameters: EC en IE**
- ▶ **Contrôle op aanwezigheid cyanobacteriën**

Cyanobacteriën / blauwalgen

Beslisboom

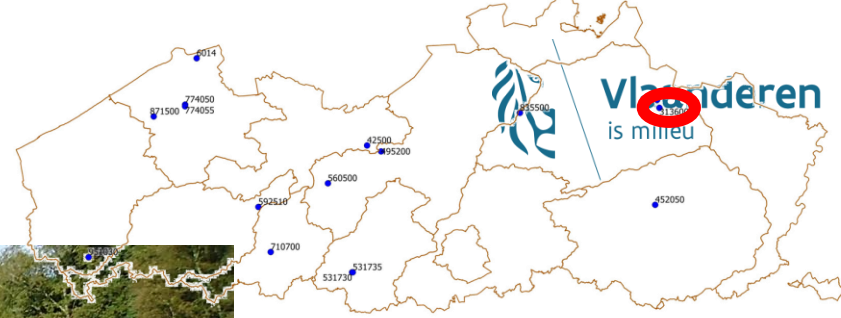

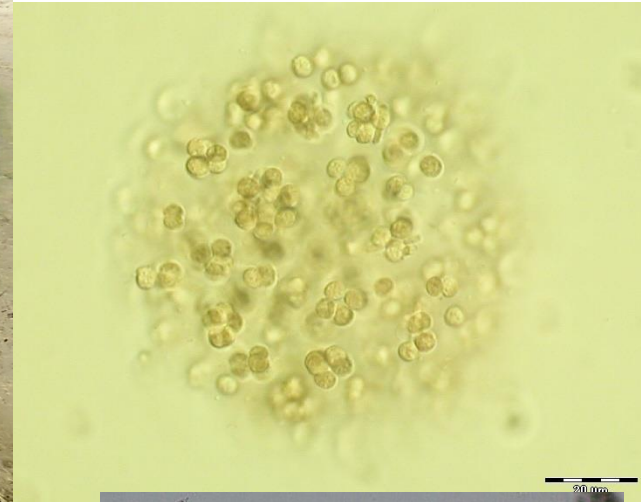
Herkennen bloeien

- ▶ Visuele inspectie is belangrijkst
- ▶ Bij twijfel: determinatie
- ▶ Toxine bepaling minder belangrijk

ZV: Zilverstrand - Mol

Microcystis flos-aquae

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

*Microcystis
wessenbergii*

20190715_Fabriekspuit Houthulst

Het staal bevat een bloei van potentieel toxische cyanobacteriën (*Microcystis* spp. (*M.aeruginosa*, *M.wesenbergii*) en *Dolichospermum* cf. *smithii*).

Vlaanderen
is milieu

20200828_Lieve – Sint Antoniuskaai Gent

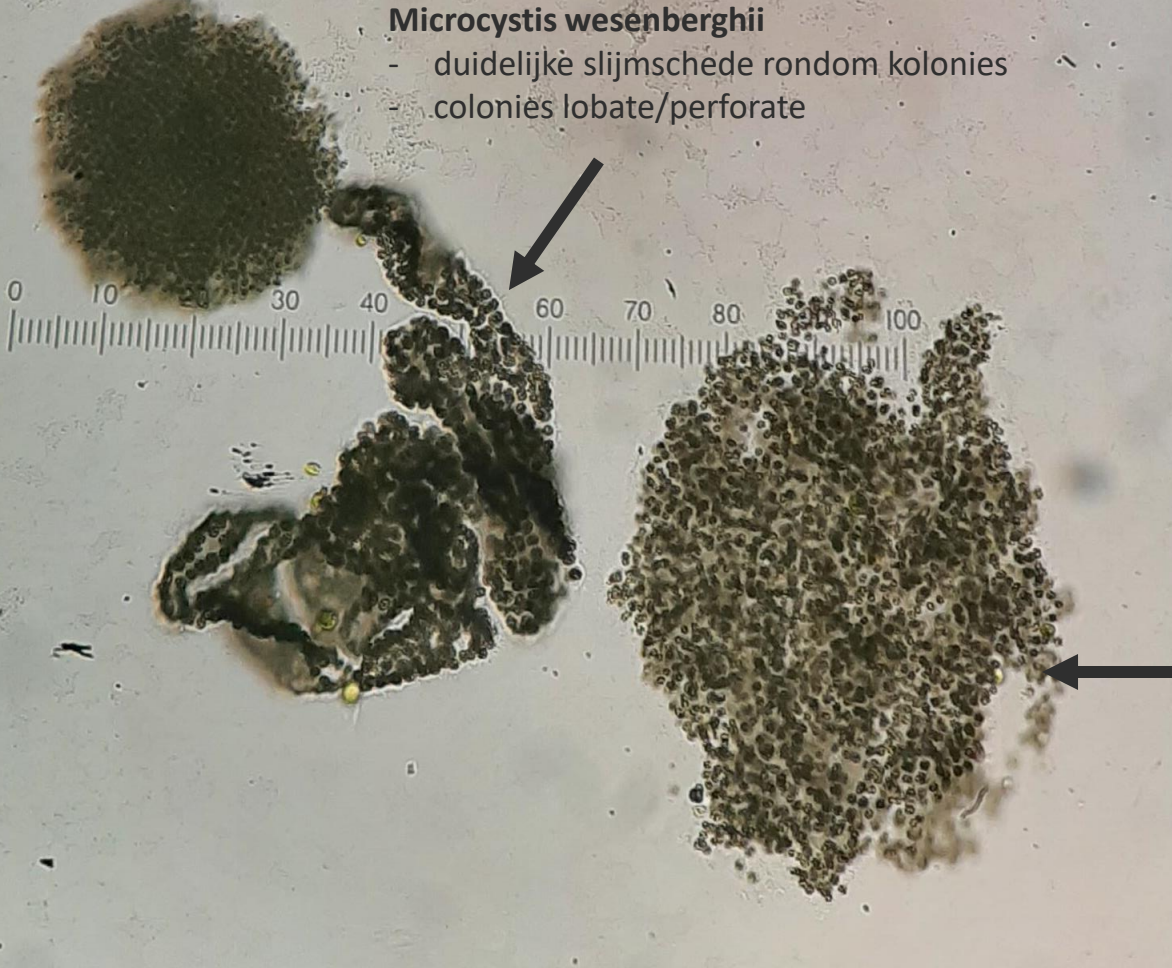

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

20200828_Lieve Sint Antoniuskaai Gent

Microcystis wesenbergii

- duidelijke slijmschede rondom kolonies
- kolonies lobate/perforate

Kolonies zijn macroscopisch zichtbaar

Microcystis aeruginosa

- Colonies enveloped by diffluent, indistinct slime <-> itt M.wesenbergii die duidelijke slijmlaag heeft

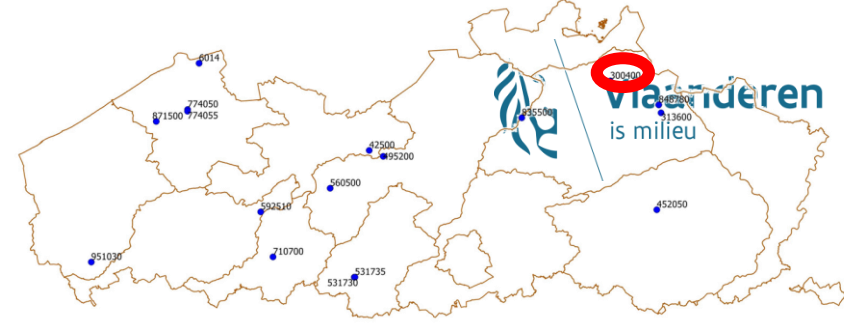

20200828_Lieve Sint Antoniuskaai Gent

Kolonies zijn macroscopisch zichtbaar

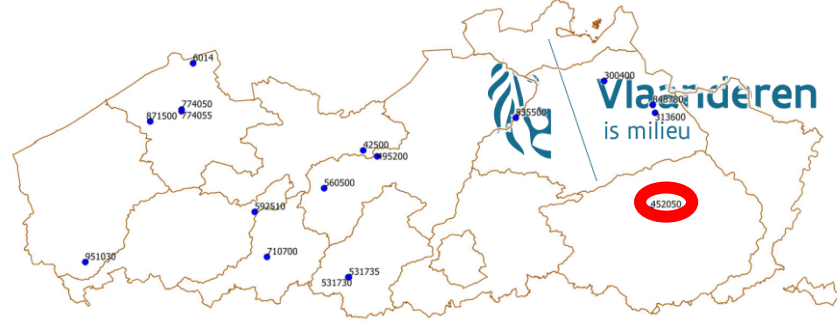
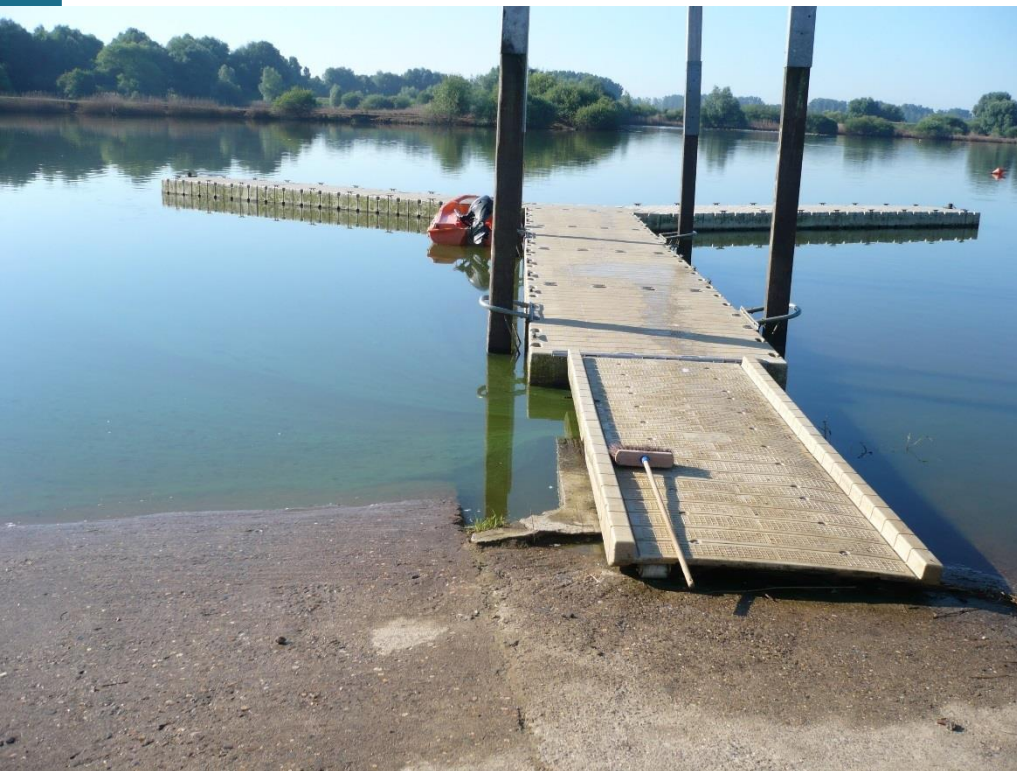
RV: De Melle - Turnhout

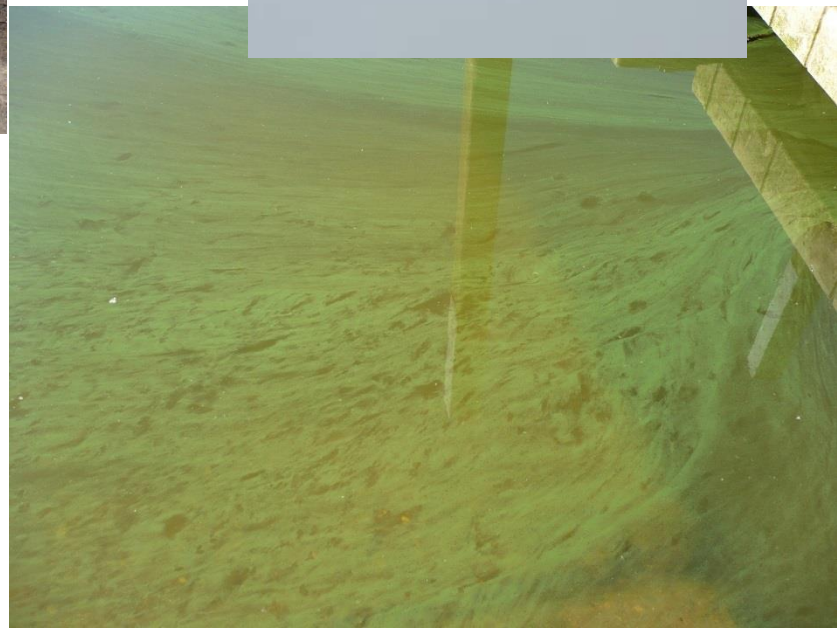
Anabaena spiroides

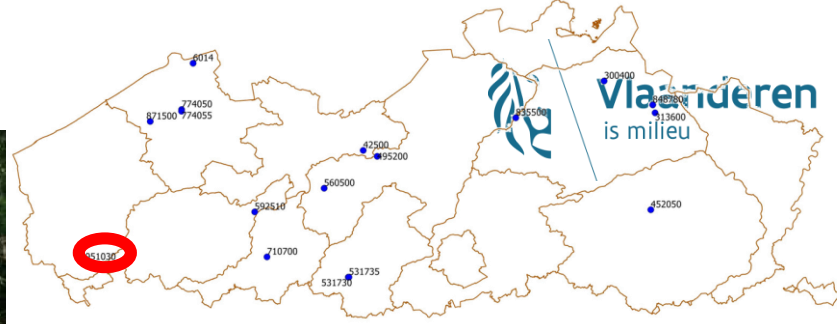
RV: Schulensmeer - Lummen

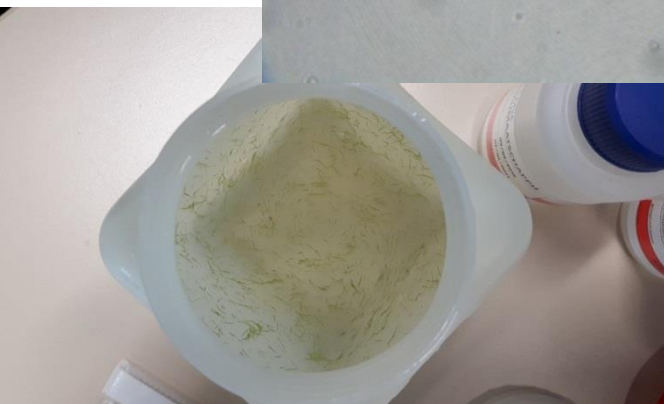
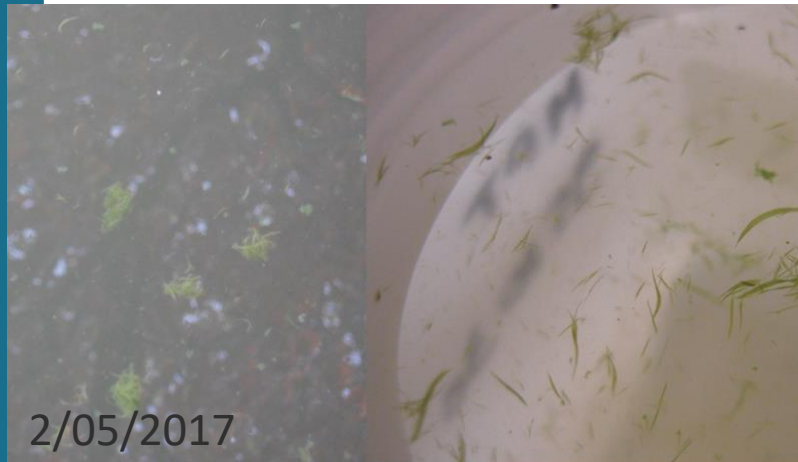
Anabaena spiroides

RV: Dikkebus vijver - Ieper

Aphanizomenon flos-aquae

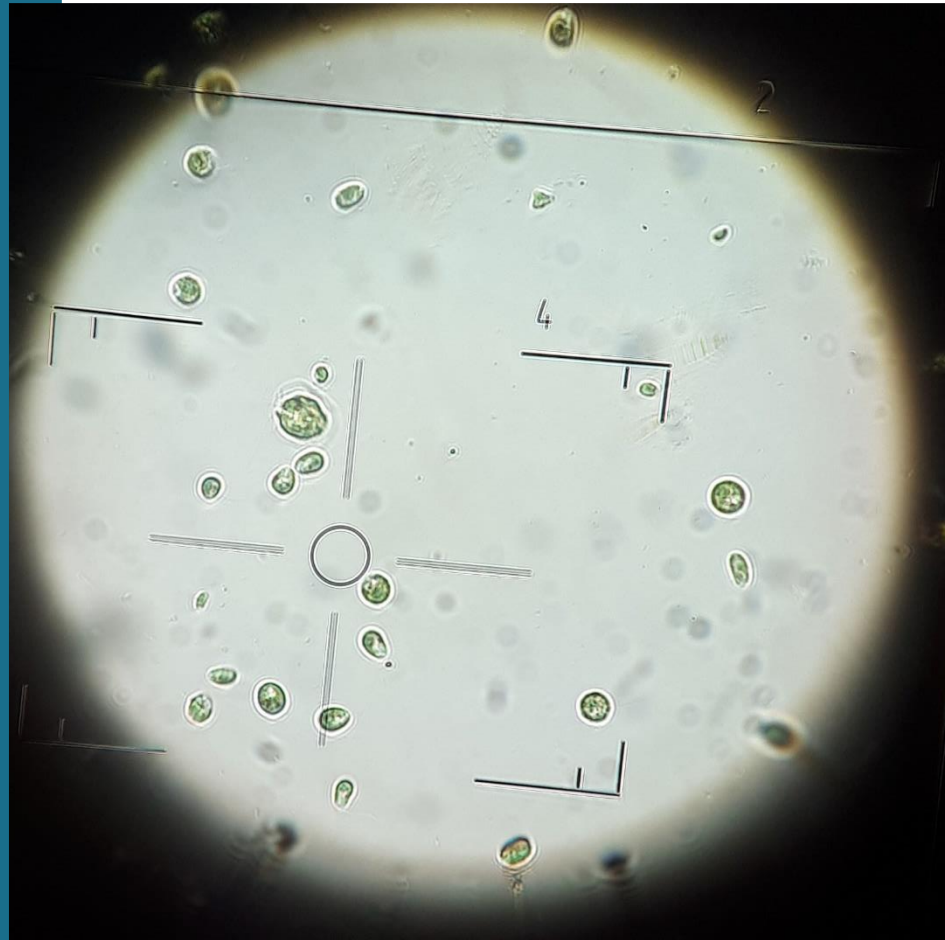
Planktothrix rubescens

Spronglaag van diepe meren

Geen Cyanobacteriën

- ▶ Er zijn ook een aantal andere soorten die gelijkaardige bloeien vormen

05072019_Vondelbeek

groenwieren

16072019_Boudewijnkanaal_Brugge
Prorocentrum sp. (dinoflagellaat)

vijver in het gemeentepark van Schoten (dec 2021)

-> zwavelpurperbacterie

Mysterie nu water in park plots paars kleurt: “Laat je hond er niet in zwemmen”

Een nieuwe, zij het verrassende attractie in Schoten: de paarse hofgracht in het gemeentepark — © rr

SCHOTEN - De lange hofgracht in het park van Schoten kleurt sinds maandag helemaal paars. De gemeentelijke milieudienst staat voor een raadsel, terwijl de inwoners met de wildste theorieën op de proppen komen.

'rode vloeistof' in Ijzerboomgaard (2019)

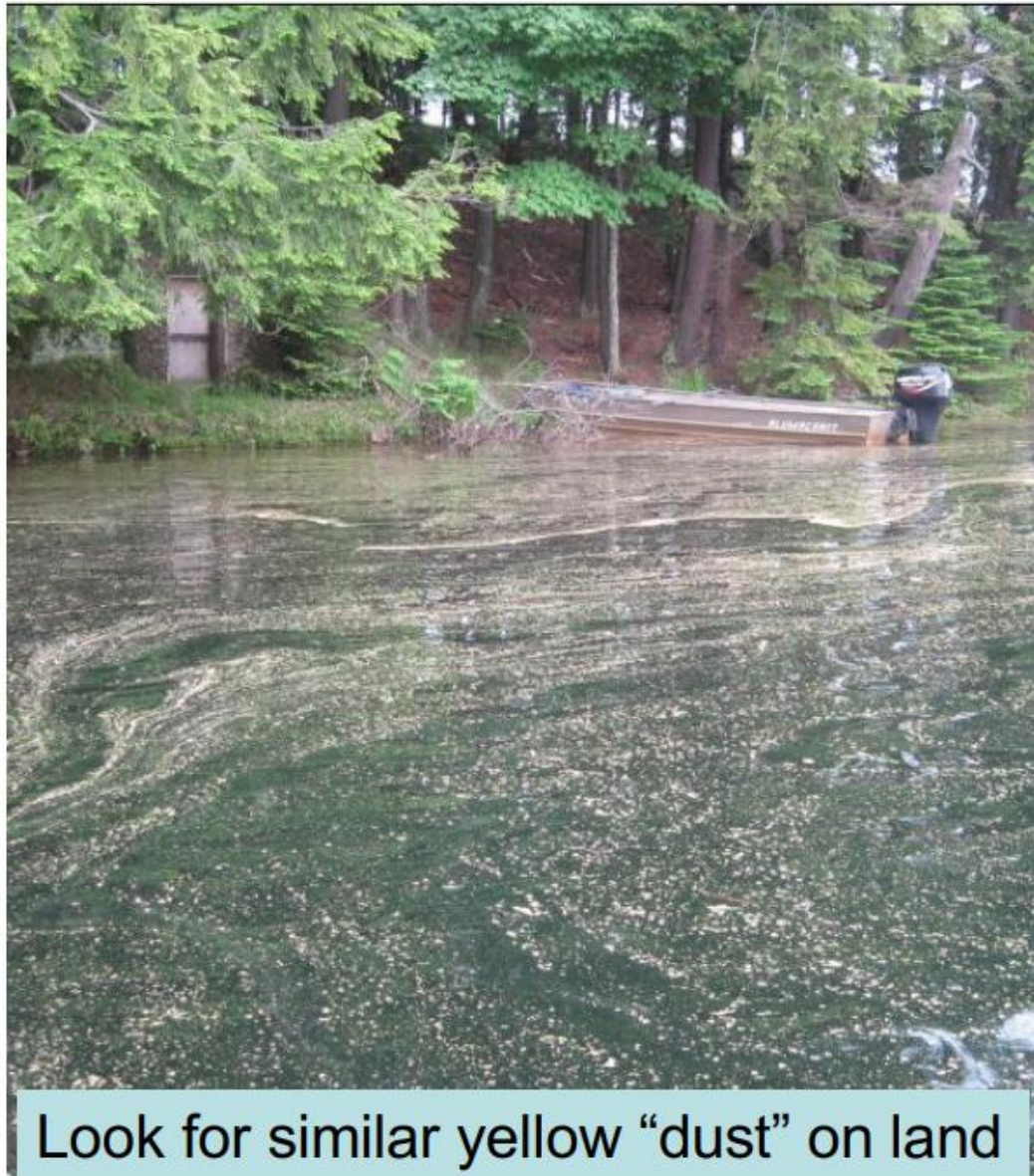
-> zwavelpurperbacterie

Chromatium okenii
400x

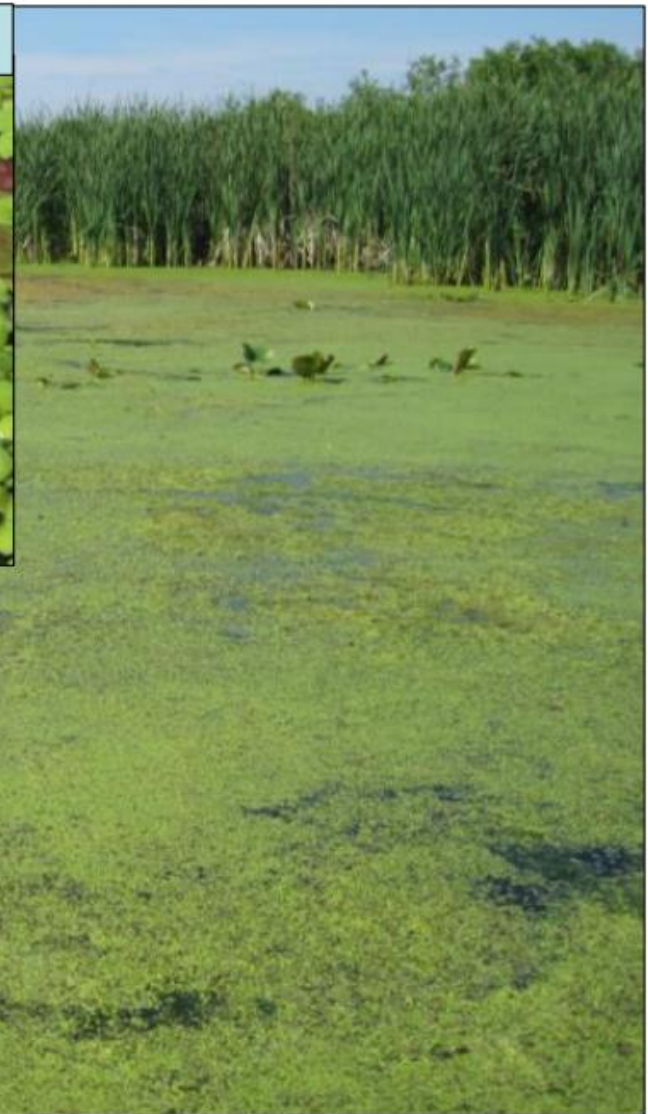
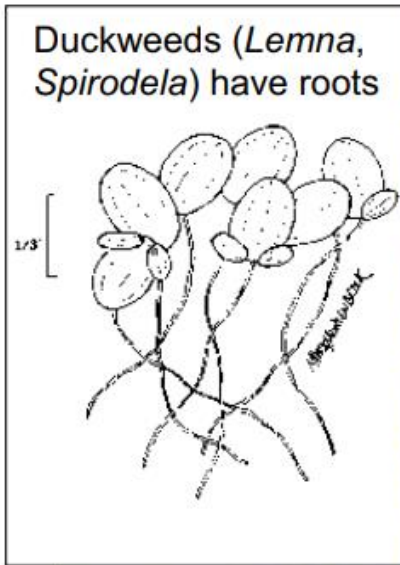

Don't mistake yellow pollen for blue-green algae

Look for similar yellow "dust" on land

Don't mistake duckweeds or watermeal for blue-green algae

Watermeal (*Wolffia*)
Tiny, firm, grainy

Blue-green algae

Duckweed

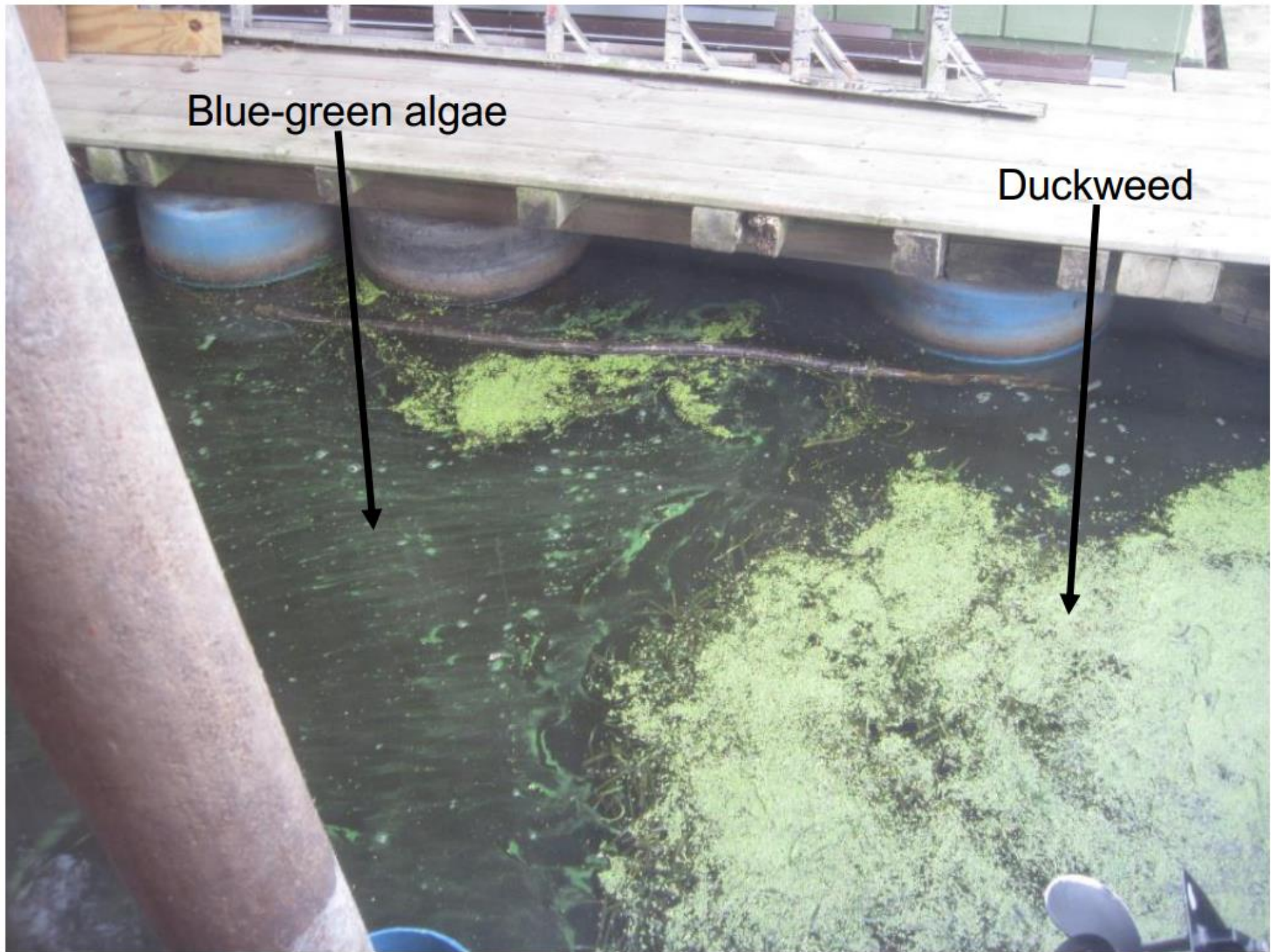

Foto ingeven -> expert beoordeelt beeld ->
bevestiging? -> toegevoegd op kaart

<https://play.google.com/store/apps/details?id=uk.ac.ceh.algae>

